

3. NODAĻA

DZĪVESVIETA

1. Atzīmē, vai apgalvojums ir patiess vai nepatiess!

	Apgalvojums	Patiess	Nepatiess
1.	Rīgas mikrorajonu arhitektūra ir līdzvērtīga Vecrīgas, jūgendstila un koka arhitektūrai.	☐	☒
2.	Mikrorajonu aizsākumi meklējami padomju laikos.	☒	☐
3.	Mikrorajonā atrodas viss nepieciešamais cilvēka ikdienas dzīvei.	☒	☐
4.	Sākumā mikrorajonos drošībai nepievērsa lielu uzmanību.	☐	☒
5.	Pirmais Rīgas mikrorajons atrodas Āgenskalnā.	☒	☐
6.	Vispopulārākie Rīgas rajoni ir Mežaparks, Purvciems un Ķengarags.	☐	☒
7.	Iedzīvotāji priekšroku dod rajoniem, kas atrodas tālu no darba vietas.	☐	☒
8.	Rīgas mikrorajoni laika gaitā palikuši nemainīgi.	☐	☒

ĪSA PAMĀCĪBA DZĪVESVIETAS IZVĒLEI RĪGĀ

Par Rīgas arhitektūras galvenajām vērtībām tiek uzskatīta Vecrīga, jūgendstila ēkas un unikālā koka apbūve. Mikrorajoni, ko Latvijas galvaspilsētā sāka būvēt 20. gadsimta 50. gados, uz arhitektūras šedevru statusu nekad nav pretendējuši. Taču tie visi pilda vienu svarīgu uzdevumu – mikrorajoni nodrošina rīdziniekus ar dzīvesvietām.

Pati mikrorajona ideja pie mums ir ieradusies no ārzemēm. Padomju arhitekti tika nosūtīti uz Vāciju un Skandināviju, lai izpētītu viņu pieredzi. Ideja bijusi šāda: mikrorajonā tiek veidota cilvēka dzīvei ērta vide – tiek būvēti daudzdzīvokļu nami, blakus tiem – veikali, skolas, bērnudārzi, citas iestādes. Īsumā – viss, kas nepieciešams.

Turklāt bija nepieciešams izvietot mikrorajonus starp maģistrālēm un visas ielas kvartālu iekšienē plānot tā, lai mikrorajonam nebūtu iespējams izbraukt cauri. Videi bija jābūt maksimāli drošai – lai bērns viens pats droši varētu doties uz bērnudārzu vai skolu.

Rīgā mikrorajonu būvniecība sākās 20. gadsimta 50. gadu beigās ar “Āgenskalna

priedēm”. Mūsdienās Rīgā ir seši rajoni, kas sadalīti 58 mazākās apkaimēs. Kā zināt, kurš ir piemērotākais apgabals dzīvokļa īrei vai iegādei?

Apjautājot Rīgas iedzīvotājus, ir skaidri redzams, ka populārākie un iedzīvotājiem pievilcīgākie mikrorajoni ir Mežaparks, centrs, Pļavnieki un Purvciems. Tie ir iecienīti to zaļās vides un plašās dzīvokļu izvēles dēļ. Tautā saucamā Pārdaugava arī ir populāra dzīvošanas vieta, jo tai ir laba infrastruktūra, tuva piekļuve kūrortpilsētai Jūrmalai un plaša lielveikalu izvēle. Bet kā viszemāk novērtētās apkaimes ir Bolderāja, Maskavas forštate un Ķengarags. Svarīga lieta, par ko cilvēki domā, kad izvēlas dzīvokli kādā no mikrorajoniem, ir skolas un bērnudārzi, sabiedriskā transporta pieejamība, samērīgs attālums līdz darba vietai, automašīnu stāvlaukumi.

Protams, katram ir sava pieredze, un tas nebūt nenozīmē, ka kāds mikrorajons ir nepiemērots dzīvošanai. Katram ir savi plusi un mīnusi. Rīga nepārtraukti attīstās, un tas ietekmē arī apkārtnē esošos rajonus. Izvēloties dzīvesvietu, noteikti ir vērts apsvērt visus rajonus.

<https://flatiro.com/dzivokli-riga-ka-izveleties-pareizo-rajonu/>

<https://building.lv/raksts/rigas-mikrorajoni-katrs-ar-savu-biografiju>

2. Ieraksti katrai atbildei atbilstošu jautājumu!

Kādi ir jūsu darba pienākumi – vai jāstrādā gan ar dokumentiem ofisā, gan uz vietas objektā?

Vai jūs apmierina atalgojums? Vai tas var ļoti mainīties atkarībā no pieredzes un uzraugāmā objekta?

Vai šajā profesijā ir izaugsmes vai pārmaiņu iespējas?

Kas jums, tik ilgu laiku šajā darbā strādājot, joprojām sagādā gandarījumu?

Labdien, Krūmiņa kungs! Sakiet, lūdzu, kur jūs mācījāties par būvinženeri?

Kāpēc izvēlējāties šo specialitāti?

A Labdien, Krūmiņa kungs! Sakiet, lūdzu, kur jūs mācījāties par būvinženeri?

1991. gadā es absolvēju Rīgas Tehniskās universitātes Arhitektūras un celtniecības fakultāti specialitātē “Inženieris celtnieks”. Esmu ieguvis arī sertifikātus ēku būvdarbu vadīšanā, ēku būvuzraudzībā, ceļu būvdarbu būvuzraudzībā.

B Kāpēc izvēlējāties šo specialitāti?

Es jau skolas laikā gribēju strādāt būvniecības nozarē. Diezgan labi zīmēju un gribēju kļūt par arhitektu. Bet izvēlējos studēt inženieru – celtniecības programmu, par kuru esmu ļoti lepns.

C Kādi ir jūsu darba pienākumi – vai jāstrādā gan ar dokumentiem ofisā, gan uz vietas objektā?

Visi darbi jāpieņem, esot objektā uz vietas. Būvniecības gaitā jāpārbauda būvdarbu secība un kvalitāte. Regulāri jāveic dažādi kontrolmērījumi. Jāpieņem arī citi darbi un beigās viss pabeigtais būvobjekts. Jāizvērtē tāmes, jāsaprot, vai tāmē iekļautie materiālu un darba apjomi ir pareizie. No malas varbūt šķiet, ka būvuzraugam ir viegls darbs, viņš tikai atnāk uz objektu, pastaigā, paskatās un aizbrauc. Tā nav! Ir liela atbildība. Turklāt nereti pie būvspeciālistiem vēršas tad, kad jau radušās problēmas.

D Vai šajā profesijā ir izaugsmes vai pārmaiņu iespējas?

Protams! Var, piemēram, strādāt pie ēku apsaimniekotājiem, pie konstruktoriem, var strādāt par rasētāju kopā ar projektētāju, var sniegt dažādus pakalpojumus īpašumu pircējiem, var strādāt bankās kā būvju novērtēšanas speciālists, pie apdrošinātājiem un pat armijā pie inženierbūvēm. Iespēju ir daudz.

E Kas jums, tik ilgus gadus šajā darbā strādājot, joprojām sagādā gandarījumu?

Priecājos par kvalitatīvi uzbūvētām ēkām, kurās esmu strādājis un kurām ik pa laikam nākas braukt garām. Interessants man šķiet darbs kultūrvēsturiskajos objektos, piemēram, uzraudzīju Krustpils pils atjaunošanu Jēkabpilī.

F Vai jūs apmierina atalgojums? Vai tas var ļoti mainīties atkarībā no pieredzes un uzraugāmā objekta?

Ja strādā, centies un vari pierādīt, ka esi palīdzējis atrisināt sarežģītas situācijas, novērst kļūdas projektā un sakārtot lietas, vari nopelnīt. Ir iespējas arī piepelņīties, piemēram, veicot tehniskās ēku apsekošanas. Vēl papildu opcija ir nokārtot speciālu sertifikātu un veikt ēku ekspertīzi. To daru arī es.

MANA SAPŅU SALIŅA

A 4

Mēs tikko pārcēlāmies uz savu sapņu mājokli, kas atrodas netālu no pilsētas centra. Tā ir mūsdienīga daudzdzīvokļu māja, kurā mums tagad pieder mājīgs un saulains trīs istabu dzīvoklis. Ap māju ir labiekārtota, zaļa vide un rotaļu laukumi bērniem, kā arī ir izvietotas velonovietnes.

B 2

Es tikko ievācos jaunā mansarda dzīvoklītī, kas atrodas vecpilsētā – pašā pilsētas sirdī. Mana dzīvesvieta ir neliela, šaura, bet tajā pašā laikā klusa un mierīga.

C 1

Mēs ar vīru nopirkām lauku īpašumu Vidzemē. Zeme ap māju ir kopta un apstrādāta. Tā ir māja ar piebūvi, šķūni, garāžu, pagrabu un pirti. Mājā ir jāiegulda darbs, bet tajā jau tagad ir iespējams dzīvot.

D 3

Es ilgi meklēju savu sapņu māju. Beidzot savu sapni varēju piepildīt! Man bija iespēja saņemt hipotekāro kredītu un iegādāties māju privātmāju ciematā. Man patīk, ka esmu drošībā, jo blakus ir kaimiņi. Ar automašīnu līdz darbam jābrauc tikai 40 minūtes. Māja vēl jāremontē, bet es protu gan krāsot, gan ielikt grīdu, gan flīzēt.

SLUDINĀJUMI

1.

Pārdod viensētu Smiltenes novadā, Variņu pagastā ar kopējo platību 2,4 ha. 21 km attālumā no Smiltenes, 40 km attālumā no Gulbenes, apkārt vēl citi ciemati un mazpilsētas. Īpašums sastāv no diviem zemes gabaliem, cauri tek Palsas upe. Zeme kopta un apstrādāta. Uz īpašuma atrodas 5 ēkas, dzīvojamā māja ar piebūvi, šķūnis, garāža, pagrabs un pirts, ir elektrības pieslēgums un aka. Iespējama nomaksa. Sīkāka informācija zvanot vai rakstot.

2.

Pārdod kompaktu dzīvokli bēniņos Rīgas centrā ar skatu uz Vecpilsētu. Dzīvokļa platība ir 30 m². Dzīvokļa apkaimē laba infrastruktūra: veikali, tirgus, Centrālā stacija, skolas. Pie mājas vienmēr vieta automašīnai, slēdzams atsevišķs koridors, kur var novietot ratus, riteni. Par apskati vienoties telefoniski.

3.

Pārdodam divstāvu 1500 m² lielu māju. Mājas 1. stāvā atrodas plaša viesistaba, apvienota ar virtuves zonu, viena izolēta istaba, ko var izmantot kā kabinetu, un tualete. 2. stāvā ir 3 guļamistabas, terase, vannas istaba. Mājā ir ierīkota signalizācija, ūdens attīrīšanas filtri. Ir visas komunikācijas, pilsētas ūdens un kanalizācija, kā arī internets, telefons un televīzija. Labi, satīcīgi kaimiņi. Jāremontē. Interesentus lūdzam zvanīt vakaros.

4.

Pārdod dzīvokli (40 m²). Dzīvoklim ir plaši panorāmas skata logi. Iestiklotā lodžija ir kā dzīvojamās telpas paplašinājums, kas izmantojams visu gadu. Ap māju ierīkots slēgts, labiekārtots pagalms, kur bērniem spēlēties drošā vidē un pieaugušajiem sportot vai atpūsties. Dzīvoklis tiek pārdots ar pilnīgi pabeigtu apdari un kvalitatīvu santehniku.

4. Klausies sarunu un atzīmē pareizo atbildi!

1.	Raidījumā sarunājas	☒ žurnālists un viedo māju speciālists. ☐ divi žurnālisti par gudrajām mājām. ☐ žurnālists un gudrās mājas īpašnieks.
2.	Gudro māju attālināti palīdz vadīt	☐ īpaša ierīce. ☒ viedtālrunis, tā aplikācijas un citas gudrās ierīces. ☐ viedtālrunis.
3.	Ar gudro māju dzīvi var padarīt	☐ gudrāku. ☐ ērtāku. ☒ ekonomiskāku.
4.	Speciālists apgalvo, ka viedās mājas	☒ pārsvarā palīdz radīt komfortu. ☐ palīdz ietaupīt naudu. ☐ cilvēkiem nav piemērotas.
5.	Lai ierīkotu viedo māju,	☐ nepieciešami instrumenti. ☒ vajadzīgs labs internets. ☐ nepieciešama laba atrašanās vieta.
6.	Gudro māju var ierīkot	☐ speciālists, ievelkot jaunus vadus. ☐ attiecīgās jomas speciālists. ☒ ikviens, sekojot rakstiskām norādēm.

5. Klausies un tukšajā vietā ieraksti atbilstošu vārdu!

mūrēšanai, flīžu, krāsošanai, zāģa, mūrē, flīzēt, zāģēt, krāsojumu

- Sienu **krāsošanai** nav vajadzīgas profesionālas prasmes.
- Rūpīgu **krāsojumu** var panākt, ja ievēro darbu secību un tehniku.
- Vannasistabās parasti izvēlas mitruma izturīgu **flīžu** grīdu.
- Visi var iemācīties **flīzēt**.
- Jaunas krāsns **mūrēšanai** vajadzīgi dažādi instrumenti.
- Krāsni **mūrē** no māla un jau izmantotiem ķieģeļiem.
- Ar multizāģi var **zāģēt** koku, alumīniju un citus materiālus.
- Remonta laikā tiek izmantoti dažādi **zāģa** asmeņi.

6. Klausies un atzīmē, vai apgalvojums ir patiess vai nepatiess!

	Apgalvojums	Patiess	Nepatiess
1.	Pirms mājas būvniecības svarīgi zināt mērķi.	☒	☐
2.	Kad vēlies iegādāties īpašumu, svarīgi izpētīt infrastruktūru.	☒	☐
3.	Lai uzzinātu kaut ko vairāk par apkārtni, vari vērsties pie kaimiņiem.	☒	☐
4.	Pašvaldība var sniegt sīkāku informāciju par zemes īpašumu.	☒	☐
5.	Komunikāciju esamība sarežģīs mājas būvniecību.	☐	☒

7. Ieraksti atbilstošo vārdu pareizā formā!

pils, krāsns, plīts, klēts, balss, pirts, kūts, rūts

1. Jaunajā un saulainajā dzīvoklī es dzirdēju meitas **balsi** un viņas draugu skanīgos smieklus.
2. Pavasarī es veicu lielo tīrīšanu, un tagad manas logu **rūtis** spīd un laistās.
3. Mūsmājas **krāsnī** cepās garda un smaržīga ābolmaize.
4. Uz **plīts** burbuļoja kartupeļu katls un blakus tam pannā cepās speķa gabaliņi.
5. Mežotnes **pilij** ir sena un aizraujoša vēsture.
6. Senāk katrā latvieša sētā neztika bez **klēts**, kurā glabāja graudus.
7. Pirtnieks nopēra savus viesus karstā **pirtī**.
8. Vecāki iegādājās lauku māju un paši uzcēla **kūti** vistām, pīlēm un zosīm.

8. Izvēlies pareizo formu!

1. Diemžēl jaunajā Bērziņu mājā nav krāsns / krāšņu / krāsnīm,
pie kuras sildīties.
2. Latvijā ir maz piļu / pils / pilij, kurās saglabājušās oriģinālas detaļas.
3. Latvijā ir daudz tradicionālu pirtu / pirts / pirti.
4. Etnogrāfiskajā brīvdabas muzejā var apskatīt daudz klēšu / klētis / klēti
no dažādiem Latvijas novadiem.
5. Mūsu jaunajā saimniecībā nav kūtij / kūts / kūtij.
6. Veikala piedāvājumā ir daudz plītis / plītīm / plīšu ar dažādām virsmām.

9. Veido un ieraksti atbilstošo ciešamās kārtas pagātnes divdabja formu!

1. Restauratori atklāja Alūksnes Jaunās pils gleznojumus.
Alūksnes Jaunās pils gleznojumi tika atklāti .
2. Melgalvju ģimene atjaunoja Berķenes muižu Zemgalē.
Berķenes muiža Zemgalē tika atjaunota .
3. 1390. gadā Cesvainē uzcēla pirmo mūra pili.
Pirmā mūra pils Cesvainē tika uzcelta 1390. gadā.
4. Šobrīd būvnieki Jelgavas pilij atjauno pils fasādi, maina logus un ierīko ventilāciju.
Jelgavas pilij tiek atjaunota pils fasāde, tiek mainīti logi un
 tiek ierīkota ventilācija.
5. Liepupes muižu restaurēja astoņus gadus, un tajā saglabāja senatnīguma auru.
Liepupes muiža tika restaurēta astoņus gadus, un tajā tika saglabāta
senatnīguma aura.
6. Rankas muižā pēc tās atjaunošanas muižas saimnieki iekārtoja bibliotēku.
Rankas muižā pēc tās atjaunošanas tika iekārtota bibliotēka.

10. Ieraksti atbilstošu priedēkli!

ie, pār, ie, pār, at, sa, aiz, pie

1. Mēs **at** jaunojam mēbeles jau vairākus gadus.
2. Es vēlos **pār** krāsot dzīvokļa viesistabu gaišākā krāsā.
3. Draugi man palīdzēja **ie** klāt jaunu koka grīdu.
4. Lai plaukti būtu stabili, tos **pie** stiprinājām pie sienas.
5. Mans vīrs pats **sa** zāģēja dēļus jaunajai verandai.
6. Virtuvē tika **ie** būvēti ērti un praktiski plaukti un skapīši.
7. Jaunā ģimene **aiz** ņēmās naudu no vecākiem mājas iegādei.
8. Vectēvs nolēma **pār** mūrēt veco krāsni.

11. Ieraksti atbilstošo vārdu!

uzcelšu, ceļ, uzcelt, uzcēlām, ceļam, celt

1. Pirms dažiem gadiem mēs paši saviem spēkiem **uzcēlām** māju.
2. Viņš šodien svin spāru svētkus, jo **ceļ** māju.
3. Nākamajā gadā mēs plānojam paplašināt saimniecību un vēlamies **celt** jaunu stalli zirgiem.
4. Mans draugs solīja **uzcelt** nelielu vasaras mājiņu pie jūras.
5. Mēs paši **ceļam** koka māju.
6. Kad **uzcelšu** kūti, audzēšu vistas.

12. Ieraksti atbilstošās teikuma daļas burtu!

1.	Viensētās var dzīvot cilvēki,	H	A ...ka dzīve laukos ir pārāk grūta.
2.	Mans jaunais dzīvoklis atrodas piecstāvu mājā,	G	B ...ja vien tai ir stabili ikmēneša ienākumi.
3.	Ģimene mājas iegādei var saņemt hipotekāro kredītu,	B	E ...tu vari strādāt par remontstrādnieku.
4.	Es sapņoju par lauku māju,	C	D ...kad mēs būvniecību pabeigsim.
5.	Ja tev patīk remontdarbi,	E	C ...kur es varētu audzēt vistas.
6.	Brālis pie sienas pielika gleznu,	F	F ...ko viņam uzdāvināja darba kolēģi.
7.	Pirms diviem gadiem sākām celt māju un mēs nezinām,	D	G ...kas ir celta pirms desmit gadiem.
8.	Man šķiet,	A	H ...kuriem patīk miers, klusums un daba.

13. Izvēlies pareizo vietniekvārdu!

1. Mana māsa labprāt dzīvo laukos, bet es pašai / pati / pašas gan dodu priekšroku pilsētai.
2. Šo māju cēla mans vectēvs paša / pašu / pats savām rokām.
3. Tas ir brīnums – pašu / pašiem / pats sava māja laukos!
4. Mūsu pašus / pašu / pašam sētā aug skaists puķu dārzs.
5. Vai jaunajā dzīvoklī tev pats / pašu / pašam patīk lielie logi?
6. Es nolēmu pati / pašu / pašos nokrāsot istabas sienas.